

Beszámoló a XIII. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciáról

Néhány napig, 2011. március 31.– április 3. között, bányászok, kohászok és geológusok hada pezsdítette fel, színesítette jelenlétével, szakmaiságával az egykori Gyergyószék központját, ugyanis 13. alkalommal, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) által megszervezett Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciának ebben az évben Gyergyószentmiklós adott otthont. Az előbbi évekhez hasonlóan az idén is színvonalas programokat és előadásokat kínált a résztvevőknek.

A csütörtöki érkezés és regisztráció után, a program másnap reggel egész napos tanulmányi kirándulással vette kezdetét. A bányászati-kohászati kirándulás útvonala Csík-, Udvarhely-, és Gyergyószék fontosabb településeit érintette, míg a földtanászok egy gondosan összeállított kirándulás-vezető segítségével, illetve szakmai vezetéssel járták be a megtervezett útvonalat.

Az első megálló Békás-szoros volt, ezt követte Gyergyóbékás határában levő kőbánya, ahol egy szép feltárásban a Csalhó-takaró legidősebb felszíni egységét, a Szinajai flis meggyötört rétegeit vehették szakmai szemügy alá a kirándulók. A Békási víztározó közelében levő Tarkői Homokkő Formáció megtekintése után, a Hangu-patak melletti Audia Formáció következett. Ezek után a Hárs-kő természetvédelmi pont felé vették útjukat, ahol a 23 m magas mészkőszirt tűnt fel érdekes alakjával. A Tölgyes-szoroson végig haladva, a Borszéki-hágóhoz érkeztek, ahol az elfogyasztott ebéd után Maroshévízen keresztül a Ditrói-szenitmasszívum közei között szálltak le a buszról, ahol a fiatal, és a tapasztaltabb idős szakemberek új szemléleti módokon tanácskoztak. Már a csillagok is megmutatták fényüket, amikor az utolsó megállóhelyen, a gyergyószárhegyi Lázár-kastély reneszánsz stílusú kapuit átlépték a kirándulás résztvevői.

*Svella Erzsébet,
BBTE, Földrajz Kar*

(folytatás a második oldalon)

OGÉT 2011

XIX. Nemzetközi Gépészeti Találkozó, Csíksomlyó 2011. április 28. – május 1.

Az utóbbi évtizedeket az informatika, elektronika, finommechanika, röviden a mechatronika és a modern technológiák rohamos fejlődése jellemzi. A kutató munka lassan nem csak a makro-, hanem a mikro-világot is meghódítja, a nanotechnológiát és nanomechanizmusokat is beleértve. A mechatronikát az élet minden területén megtaláljuk, a játékoktól kezdve a számvezérlésű szerszámgépekig. Itt a fogaskerék-hajtások helyett megjelenik az informatikai lánc, mellyel számítógépek szinkronizálják a különböző mozgásokat, nagy pontosságot és hosszú működési időt biztosítva a gépeknek.

Ugyanezek a pozitív változások jellemezték és jellemzik az OGÉT gépészetalálkozók tematikáját és dolgozatainak tartalmát is. Évről-évre lehet követni a kutatási eredmények fejlődését, a kutatási eredményeiket bemutató szakembereknél.

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Gépészeti Szakosztálya által szervezett XIX. Nemzetközi Gépészeti Találkozónak – OGÉT 2011 – a csíksomlyói Jakab Antal Tanulmányi Ház adott otthont, mely meghitt környezetet biztosított a szakmai előadásoknak és a különböző szakemberek közötti kapcsolatteremtésnek.

A nemzetközi konferencia egy egész napos, sikeres kirándulással kezdődött, ahol a résztvevők megismerkedtek egymással vagy pedig újra találkozhattak. Jól felkészült idegenvezetők vezettek a következő útvonalon: Csíksomlyói Kegyetemplom, csíkszeredai Milleniumi Templom, Csíki Székely Múzeum, a gyimesbükküi ezer éves határ, végül pedig a Boros Pataknál található Gyimesi Skanzen és panzió. Itt táncbemutatóval egybekötött vacsora zárta a napot.

A tudományos konferencia szombati megnyitóját megtisztelte jelenlétével és köszöntésével több hazai és anyaországi egyetem dékánja, dékánhelyettese, tanszékvezetője, tanára, kutatója, mint például a SAPIENTIA Erdélyi Magyar Tudomány Egyetem (EMTE), Kolozsvári Műszaki Egyetem (KME), Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BMGE), Miskolci Egyetem (ME), Veszprémi Pannon Egyetem (VE), Győri Széchenyi István Egyetem (GYE), Kecskeméti Főiskola (KF), Budapesti Óbudai Egyetem (BOE), Gödöllői Szent István Egyetem (GE), Dunaujvárosi Főiskola (DF), Temesvári Politechnika Egyetem, Szolnoki Főiskola, Debreceni Egyetem, MTA KFKI Atomenergia Kutatóintézet és más kutató központok, ipari cégek képviselői.

Öröndetes az a tény is, hogy a résztvevők soraiban egyre több az ifjú tanerő, doktorandusz, növekedik az egyetemisták és a fiatal kutatók száma.

A rendezvény egyre növekvő elismertségét bizonyítja az a tény is, hogy a 144 résztvevő, az eddigi konferenciák közül a legtöbb dolgozatot (95) mutatott be, melyek a hagyományos és nagyrabecsült konferencia kiadványban jelentek meg.

Dr. Csibi Vencel-József
a MTA külső tagja, az EMT elnökhelyettese, a Gépészeti Szakosztály elnöke

(folytatás az utolsó oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

IV. Tudomány- és Ipartörténeti Konferencia

Lakitelek, Magyarország
2011. június 23-26.

A konferencia szervezője:

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Tudománytörténeti Szakosztálya Dr. Kása Zoltán és Wanek Ferenc társelnökök szakmai irányításával.

A konferencia programja:

június 23., csütörtök: délután regisztráció, elszállásolás
június 24., péntek: egész napos szakmai kirándulás
útvonal: Lakitelek–Tiszaalpár (Vár-domb és Templom-domb)–Kecskemét (Magyar Fotográfia Múzeum, Katona József Emlékmúzeum, Cifra Palota)–Kiskunfél-egyháza (Kiskun Múzeum)–Ópusztaszer (Nemzeti Történeti Emlékpark)–Csongrád (Ellés-monostor)–Szentés (Ecséri templomrom)–Szarvas (Szárasmalom, Tesedik Sámuel Múzeum, Bolza-kastély, Történelmi Emlékkút és Országközep, esetleg Arbogétum, Gyógyfürdő)–Lakitelek.

június 25., szombat: délelőtt: konferencia megnyitó
plenáris előadások
délután: szekció-előadások
június 26., vasárnap: hazautazás

A konferencia szombat délelőtti plenáris előadásait meghívott szakemberek tartják.

A konferencia célja:

- évenkénti rendszerességgel fórumot teremteni a tudomány- (matematika, műszaki- és természettudományok) és ipartörténettel foglalkozó Kárpát-medencei kutatók számára,
- létrehozni egy szervezeti keretet (Tudomány- és Ipartörténeti Szakosztályt) azon az erdélyi kutatóknak, akik ahhoz csatlakozni óhajtanak, melynek célja régiós intézményként csatlakozni a Luxemburg központú Európai Kultúrutak két tagmozgalmához: a Vaskultúra, valamint az Ipartörténeti Kultúrutak Közép- és Kelet-Európai szervezetéhez.

Tematikák:

- matematika és természettudományok
- bányászat
- ipar
- technika (gépészet, kohászat, építészet)

Határidők: Jelentkezési határidő: 2011. május 30.
Előadás/poszter bejelentése: 2011. május 30.
A bejelentett előadás/poszter anyagának beküldése: 2011. május 30.

Jelentkezni lehet:

Önálló kutatási eredményeket bemutató tudomány- és ipartörténeti előadásokkal vagy poszterekkel a matematika, a műszaki- és természettudományok, valamint az ipar bármelyik területéről.

Konferencia-titkárság:

RO-400604 Cluj, B-dul 21 dec. 1989, nr. 116.
Postacím: RO-400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.
Tel./fax: +40-264-594042, +40-264-590825
Web: www.ttk.emt.ro
Pap Tünde, programszervező (tunde@emt.ro, emt@emt.ro)

XV. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia ÉPKO 2011

2011. június 2-5.
Csíksomlyó, Jakab Antal Tanulmányi Ház

Szervező:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT),
Építéstudományi Szakosztály
Hargita Megye Tanácsa

Elnök:

Dr. Köllő Gábor, az Építéstudományi Szakosztály elnöke

Program:

csütörtök, június 2.
▪ érkezés, regisztráció, közös ünnepi vacsora
péntek, június 3.
▪ egész napos szakmai kirándulás idegenvezetővel (helyszín: a Gyimesi Skanzen)
szombat, június 4.
▪ plenáris és szekcióelőadások
▪ cégbemutatók, este állófogadás
vasárnap, június 5.
▪ hazautazás

Szekciók (a beérkező előadások függvényében):

- Acélszerkezetek
- Építéstechnológia, építésszervezés
- Építészet
- Építőanyagok
- Épületgépészet
- Hídépítés
- Környezetvédelem
- Lakásépítés
- Népi építészet
- Útépítés
- Vasbetonszerkezetek
- Vasútépítés

Konferenciánkat akkreditálja Magyar Mérnöki Kamara.

Bővebb információk és regisztráció: <http://epko.emt.ro/>

Kapcsolattartó személy: Pap Zsuzsa (zsuzsa@emt.ro)

(folytatás az első oldalon)

Beszámoló a XIII. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciáról

Szombaton délelőtti plenáris előadásokra került sor a Maros Hotelben, melyek kezdete előtt Wanek Ferenc a konferencia elnöke mondott köszöntő beszédet. A plenáris előadásokban olyan érdekes témák hangzottak el, mint a recski ércvagyon felbecslése, illetve kitermelésének lehetőségei, vagy a kolontári baleset okai és következményei, egy párat kiemelve a teljesség igénye nélkül.

A délutáni program szekció-előadásokkal folytatódott, amelyek közül a hallgatóság, a számára neki tetsző előadásokon vehetett részt a jó szervezésnek köszönhetően. A poszter szekció is gazdag kínálatot mutatott az érdeklődőknek. A konferencia előadásainak kivonatai a tartalmas konferencia kötetben jelentek meg, melyek biztosították az előadások követhetőségét és jobb megértését.

A napot, az este 20 órától sorra kerülő állófogadás zárta, melyet Kercsmár Zsolt vitéz, históriás énekeivel nyitott meg, biztosítva a jó hangulatot a továbbiakra is, majd Wanek Ferenc kiosztotta a diákok és frissen végzetek között az előző évhez hasonlóan, a legjobb előadásokért járó okleveleket és jutalmakat. Ezzel kezdetét vették a kötetlen szakmai és baráti beszélgetések, valamint a hajnalba nyúló mulatozás.

Vasárnap délelőtti nem maradt más hátra, mint a búcsúzás, hazautazás, de mindez annak a reményében, hogy jövőre Aradon újabb tapasztalatokkal és eredményekkel gazdagabban egymással találkozhatunk. Az aradi viszontlátásra! Jó szerencsét!

S.E.

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Hevesy György – Irinyi János Kémiaversenyek

– beszámoló az erdélyi döntőről –

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Kémia Szakosztálya a 2010/2011-es tanévben is meghirdette a kémia iránt érdeklődő általános és középiskolás diákoknak a hagyományos Hevesy György – Irinyi János Kémiaversenyeket.

A VII–VIII. osztályos diákoknak szóló Hevesy György, illetve a IX–XI. osztályos tanulók számára kiírt Irinyi János Kémiaversenyek I fordulójára Erdély 42 iskolájából több mint 650 diák jelentkezett.

A versenyek második fordulójára – erdélyi döntőjére – 2011. április 16-án került sor a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyészmérnöki Karán.

A négyórás elméleti és gyakorlati verseny után a diákok városnézésen vettek részt Deák Árpád nyugalmazott történelem szakos tanár vezetésével, megismerve Kolozsvár nevezetességeit, melyet egy kellemes séta követett a Botanikus Kertben.

A díjkiosztásra délután 6 órakor került sor, ahol a legjobb eredményeket elért diákokat az Erdélyi Versenyszervező Bizottság (EVB-EMT) díjazta:

VII. osztály

- I. díj – Komán Attila, 2-es sz. Általános Iskola, Brassó, felkészítő tanára: Rákóczi Mária;
 II. díj – Dudás Norbert, Ady Endre Elméleti Liceum, Nagyvárad, felkészítő tanára: Ciubotariu Éva;
 III. díj – Rist Roland, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Átyim Erzsébet;
 Dicséret – Móré Zselyke, Nicolae Iorga Általános Iskola, Nagybánya, felkészítő tanára: Lapsánszky Edith.

VIII. osztály

- I. díj – Oláh Márta, Miskolczy Károly Általános Iskola, Micske, felkészítő tanára: Kelemen Csilla;
 II. díj – Sipos Kitti, Miskolczy Károly Általános Iskola, Micske, felkészítő tanára: Kelemen Csilla;
 III. díj – Nagy Dániel, Európa Gimnázium, Marosvásárhely, felkészítő tanára: Madaras Ildikó;
 Dicséret – Farkas Eszter, Báthory István Elméleti Liceum, Kolozsvár, felkészítő tanára: Manaszesz Eszter.

Pap Tünde,
 programszervező

(folytatása a következő oldalon)

Öveges József – Vermes Miklós Fizikaversenyek II. fordulójának eredményei

2011. április 9-én került sor az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság által évente megrendezett Öveges József – Vermes Miklós Fizikaversenyek II. fordulójára (erdélyi döntőjére), amelyet idén a zilahi Sylvania Főgimnáziummal közösen szerveztünk a helyi fizika tanárok, Faluvégi Ervin és László Judit közreműködésével.

Az eredmények az alábbiak:

Öveges József Fizikaverseny

VII. osztály

- I. díj: Nagy-Betegh Kázmér, János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár (felkészítő tanára: Popa Márta)
 II. díj: Élthes Zoltán-Zsombor, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy (felkészítő tanára: Bartha Erzsébet)
 III. díj: Gál Krisztina, Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely (felkészítő tanára: Székely Zoltán)

VIII. osztály

- I. díj: Juhos Attila, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy (felkészítő tanára: Bartha Erzsébet)
 II. díj: Mester Attila, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy (felkészítő tanára: Bartha Erzsébet)
 III. díj: Csutak Balázs, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy (felkészítő tanára: Bartha Erzsébet)
 Dicséret: Kopacz Anikó, Fogarassy Miklós Általános Iskola, Gyergyószentmiklós (felkészítő tanára: Simó Zsuzsa)

Vermes Miklós Fizikaverseny

IX. osztály

- I. díj: Dancu Júlia, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti (felkészítő tanára: Boga Katalin)
 II. díj: Képes Tamás, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti (felkészítő tanára: Boga Katalin)
 III. díj: Gál Béni, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy (felkészítő tanára: Szakács Mária)
 Dicséret: Mag István, Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely (felkészítő tanára: Székely Zoltán)
 Dicséret: Forgacs Ákos, Octavian Goga Főgimnázium, Margitta, (felkészítő tanára: Bondár Piroksa)

X. osztály

- I. díj: Borsos Tamás, Bolyai Farkas Elméleti Liceum, Marosvásárhely (felkészítő tanára: Máthé Márta)
 II. díj: Páll Katinka Pálma, Bolyai Farkas Elméleti Liceum, Marosvásárhely (felkészítő tanára: László József)
 III. díj: Kajántó Sándor, Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely, (felkészítő tanára: Gagyi Anna)
 Dicséret: Tóth Dávid és Bálint Zoltán, János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár (felkészítő tanáruk: Popa Márta), valamint Faluvégi Ágota, Sylvania Főgimnázium, Zilah (felkészítő tanára: Faluvégi Ervin Zoltán)

XI. osztály

- I. díj: Komán Zsombor, Áprily Lajos Főgimnázium, Brassó (felkészítő tanáruk: Györke Emese)
 II. díj: Szőke Hunor, János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár (felkészítő tanára: Popa Márta)
 III. díj: Lakatos Tamás, Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti (felkészítő tanára: Boga Katalin)
 Dicséret: Kenéz Áldor-Etele, Márton Áron Gimnázium, Csíkszereda, (felkészítő tanára: Halász Gyöngyi)
 Dicséret: Vass Gergely, Bolyai Farkas Elméleti Liceum, Marosvásárhely (felkészítő tanára: Máthé Márta)

Ezúton is köszönetet mondunk a zilahi Sylvania Főgimnázium igazgatóságának, fizika tanári közösségének, illetve a kolozsvári evolíne Kft.-nek és Komp-Press Kiadónak a verseny megszervezésében, a diákok díjazásában nyújtott támogatásáért.

DIÁKRENDEZVÉNYEK

(folytatás az előző oldalról)

Hevesy György – Irinyi János Kémiaversenyek

IX–XI. osztály

- I. díj – Dudás Ádám (X. oszt.), Ady Endre Elméleti Líceum, Nagyvárad, felkészítő tanára: Ciubotariu Éva;
 II. díj – Farkas Páll Kristóf (IX. oszt.), Ady Endre Elméleti Líceum, Nagyvárad, felkészítő tanára: Ciubotariu Éva;
 III. díj – Farkas József (XI. oszt.), Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely, felkészítő tanára: Nagy Judit;
 Dicséret – Májer Kurpé Erik (IX. oszt.), Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Átyim Erzsébet.
 Dicséret – Léva Norbert (IX. oszt.), Nagy Mózes Elméleti Líceum, Kézdivásárhely, felkészítő tanárok: Rozsnyai Mária, Rozsnyai Árpád.
 Dicséret – Képes Tamás (IX. oszt.), Kölcsey Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti, felkészítő tanára: Átyim Erzsébet.

A Hevesy György Kémiaversenyre a VII. és VIII. Osztályos diákok közül az első 2-2 tanuló, ill. az Irinyi János Kémiaversenyre az első 6 tanuló megy tovább a magyarországi döntőkre, melyek megrendezésére az alábbi időpontokban, helyszíneken kerül sor:

Irinyi János Kémiaverseny
 2011. május 6-8., Miskolc

Hevesy György Kémiaverseny
 2011. május 20-22., Eger

Ezúton köszönetet mondunk a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyészmérnöki Kar dékánasszonyának, Dr. Majdik Kornéliának, valamint a kar laboránsainak és doktoranduszainak a verseny megszervezésében és lebonyolításában nyújtott segítségükért, illetve hogy megfelelő környezetet biztosítottak a verseny számára.

Csuka Róza, Manaszesz Eszter, Péter Rozália és Hášmášan Judit kolozsvári kémia tanároknak köszönjük a verseny I. és II. fordulójára szerkesztett feladatokat és laborgyakorlatokat, valamint köszönet a II. fordulón javító tanároknak a jól összehangolt munkáért és nem utolsósorban támogatóinknak, akik nagy mértékben hozzájárultak az erdélyi döntőn résztvevő diákok díjazásához.

A versenyben maradt diákoknak további sikeres felkészülést kíván a Versenyszervező Bizottság!

III. Kárpát-medencei Kémia Tábor

Nagyon szerencsésnek mondhatjuk magunkat, mert elmehettünk Szerbiába és részt vehettünk a III. Kárpát-medencei kémia táborban, ahová Erdélyből, sőt egész Romániából ketten vettünk részt, kémia-tanáruk, Takó Géza-József kíséretében.

Az idei év jelentős a kémia számára. Idén ünnepeljük a Kémia Nemzetközi Évét: 100 éve kapta meg Marie Curie a kémiai Nobel-díjat.

Az odaút hosszú volt, szerencsére nem forgalmas. A tábor helyszíne: a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium volt Zentán, célja a tanulók képességének és tudásának továbbfejlesztése volt, valamint a kémia iránti érdeklődésük felkeltése és a kémia megszerettetése. Különböző egyetemekről érkeztek professzorok, akik előadásukkal még jobban felkeltették érdeklődésünket a kémia csodálatos világa iránt. Színvonalas előadásokat hallgathattunk meg, ezek mind hasznosnak bizonyultak. A diákok is tartottak kiselőadásokat, melyek szintén tanulságosak voltak. Az elméleti kémia után természetesen nem maradhatott el a gyakorlati kémia sem. Olyan látványos kísérleteket csodálhattunk meg, melyek a fantáziánkat fölülmúlták. A szórakozás sem maradt el, hiszen a helyi diákok különböző programokat szerveztek, amelyeken jól éreztük magunkat, kikapcsolódtunk és feltöltődünk. Vasárnap egy érdekes vetélkedőn is részt vettünk, ahol pár magyarországi diáklánnyal együtt a második helyezést értük el. A hivatalos táborzárás után ellátogattunk Szabadkára, ahol gyönyörű szecessziós épületeket csodálhattunk meg. Hétfő reggel hét órakor indultunk haza és nagyszerű érzés volt élménydús tanulmányutunkról beszámolni! Köszönjük az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezetének a szervezésben nyújtott segítségét, felkészítő tanárunk és az iskolánk támogatását!

Farkas Tímea és Lőrincz Orsolya,
 a Baróti Szabó Dávid Iskolaközpont diákjai

Curie Környezetvédelmi Verseny idén is

A sepsiszentgyörgyi Ady Endre Általános Iskola volt a házigazdája a 2010/2011-es Curie Környezetvédelmi Verseny helyi szakaszának. A versenyre benevezett 29 csapat (87 tanulóval) a négy levelezői forduló után a helyszínen mérte össze tudását. Ebben az évben három város tanintézetének diákjai jelentkeztek: Barótról a Baróti Szabó Dávid Iskolaközpont, Kézdivásárhelyről a Turóczy Mózes Általános Iskola és Sepsiszentgyörgyről a Petőfi Sándor Általános Iskola, a Mikes Kelemen Elméleti Líceum, a Székely Mikó Kollégium és a Váradi József Általános Iskola.

A legeredményesebbek a III.-IV. osztályos kategóriában: Diószegi Vanda, Kisgyörgy Magor, Héjja Balázs (Váradi József Ált. Iskola) – Willmann Rozália tanítónő versenyzői, a VII.-VIII. Osztályos kategóriában: Incze Géza, Mild Andrea, Vasiloae Cristina (Váradi József Ált. Iskola) – Péterffy Csilla tanárnő diákjai, a IX.-X. Osztályos kategóriában: Deák Renáta, Kelemen Réka, Lőrincz Orsolya és végül a XI.-XII. Osztályos kategóriában: Béke Anna, Farkas Tímea, Krausz Noémi (Baróti Szabó Dávid Iskolaközpont, Barót) – Takó Géza tanár tanítványai.

A gyerekek, szülők és szervezők köszönetét fejezzük ki minden felkészítő pedagógusnak és azoknak, akik a körzeti forduló lebonyolításában tevékenykedtek.

Gratulálunk minden versenyzőnek és kívánunk sok sikert a szolnoki döntőre továbbjutott csapatoknak.

Szakács Zoltán,
 EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezet

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

2011. május–június
– földtan–bányászat –

SZÉKELY Pál bányamérnök, bányajogász 120 évvel ezelőtt született a ma Beszterce megyéhez tartozó Kackón, (1891. május 9.) Először jogi diplomát szerzett e Kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen, majd 1913-ban beiratkozott a Selmecbányai Bányászati Főiskolára, de ezt már annak Sopronba való kényszerű átköltözése után, 1922-ben végezte csak be. Tatabányán, Salgótarjánban, Miskolcon, majd Budapesten dolgozott, fő tevékenysége a bányabiztonsághoz, s az ahhoz kapcsolódó bányatörvényekhez kötődik. Irodalmi munkássága is ezt tükrözi. 1945 után jelentős szerepet játszott a szénbányák államosításában, de a Bányászati és Kohászati Egyesület újjászervezésében is, melynek alelnöke volt. Budapesten halt meg 1974. aug. 9-én.

BÁNYAI János geológusnak az idén kettős kerek jubileumát ünnepelhetjük: május 13-án lesz halálának 40., míg november 6-án születésének 115. évfordulója. Ő a Székelyföld legnagyobb geológusa. A földtan majd minden ágát művelte, egyben botanikus, zoológus, néprajzos, történész és tudománytörténész, közíró, folyóirat szerkesztő, pedagógus, de egyben népevelő is volt. A székelyföldi ásványvizek legjobb ismerője volt.

Kézdivásárhelyen született, iskoláit szülővárosában kezdte. Itt ragadta meg figyelmét a környék ásványvízvilága, ami később meghatározta életcélját. Majd Kolozsváron tanult, ahol szellemi képességeit már megcsillogtatta. Ezt követően Budapesten a Pedagógiai Főiskola Természettudományi Karán végzett. Tanulmányai után Abrudbányán vállalt tanári állást, ahol figyelemkeltő iskolamúzeumot és oktatói segédeszköztárat állított össze. Ezzel párhuzamban, a magyar pedagógiai szakirodalom tevékeny művelője lett. E képpen figyelt fel rá LÓCZY Lajos és PAPP Károly, akik közrejátszottak abban, hogy külföldi tanulmányi ösztöndíjban részesüljön, majd meghívták a Magyar Királyi Földtani Intézet munkatársának. Ez olyan pályát nyitott meg BÁNYAI János előtt, amelyet csak az ezeréves ország összeomlása metszett el. Nem a karrier érdekében távozókhöz csatlakozott, hanem népe és hona iránti elkötelezettséggel, a rögzesebb, szerényebb pályát, de a felelősebb itthonmaradást választotta. Kis kitérők után Székelyudvarhelyen telepedett le, ahol 1947-es nyugdíjazásáig tanított. Oktatói munkásságával párhuzamosan, majd pedig azon túl, fáradhatatlanul kutatott. Közben egyszemélyes intézményként szervezte, vezette, írta és terjesztette lapját, a *Székelyföldet*.

Kezdetben bányaföldtan, ércteleptan és, ércmikroszkópia volt a kutatási területe, de mindebből, az országrész leszakadásakor kizáródott. Így terelődött kutatói figyelme, a székelyföldi szentelepek és földgáz, majd a Hargita földtana, s innen egyenes úton a gázömlések, iszapvulkánok és borvizek világába. Száznál jóval több tudományos írása, több száz tudománypopularizáló cikke, majd ugyanannyi közírása maradt az utókorra.

Csak halványan mosolygott rá az elismerés öregkorában. Távolról sem abban a mértékben, amelyben a közösségért vállalt sorsa, egész emberi habitusa, önzetlen, és lankadatlan kutatói munkássága, nevelői, vagy közművelődési érdemei szerint megérdemelte volna. Mégsem az elégedetlenség, hanem a jól végzett munka öröme lengte át öregkorát. Kora tudományosságának, az erdélyi magyar értelmiségnek hősi közkatona volt, ki legalább az utókortól kiérdemelte a tábormoki rangot.

Székelyudvarhelyen halt meg. Ott nyugosza örök álmát, a liceum közelében lévő temetőben.

A következő szakemberek nem erdélyi származásúak, de itteni tevékenységük révén kiérdemelték, hogy megemlékezzünk róluk.

MAZALÁN Pál bányamérnök, geofizikus, hidrogeológus Iglón (Szepest megye, ma Szlovákia: Spišská Nová Ves,) született, 120 évvel ezelőtt, 1891. május 29-én. A Selmecbányai Bánya- és Erdőmérnöki Főiskolán szerzett bányamérnöki oklevelet, 1912-ben. Ezt követően, egy éven át volt kincstári bányászati gyakornok Nagybányán. 1913–1914-ben, a Kolozsvári Bányászati Kutató Hivatalban, báró EÖTVÖS Loránd mellett torziósinga-méréseket végzett szénhidrogén-kutatási céllal. A világháborús katonaszolgálat után, a csonka Magyarország területén lett a kőolajkutatásban geofizikus. 1924–1927 között a fél világot bejárva dolgozott szakmájában. Hazatérve, vízkutató fúrások vezetője lett, de a honi fűrészipar eszközzártásának megteremtője, valamint a mélyfúrás főiskolai oktatója is. 1949-től haláláig (1959. december 3.), a budapesti Bányászati Kutató Intézet főmunkatársa, az olajosztály vezetője volt.

FEKETE Sándor bányamérnök 95 éve, 1916. június 6-án született Makón. 1940-ben szerzett bányamérnöki oklevelet, Sopronban. Végzése után, a Petrosényi Bányavállalat tótosbányai (Jerepán, ma: Máramaros megye) színesérc-bánya üzemvezetője, majd 1943–1944-ben a nagybányai aranyérc-feldolgozó műszaki osztályvezetője volt. A második világháború után, Tatabányán, Úrkúton, majd 1964-től haláláig (1973. április 11.), a Bányászati Kutatóintézet ásvány-előkészítő és vegyészeti főosztályának vezetője volt. Jelentős bányászati szakirodalmi munkássága ma is forrásértékű.

ADDA Kálmán 110 éve (1901. június 26.) halt meg Pozsonyban. Borcsányon (Borčany, ma Szlovákia) született, 1862. július 30-án, vagyonos bányászcsalád leszármazottjaként. Nyitrán, Pozsonyban és Körmöcbányán, majd a selmecbányai bányász- és erdészakadémián tanult. 1886–1892 között előbb Körmöcbányán, majd Nagybányán dolgozott. 1892–1893-ban tanárségdként működött egykori főiskoláján, Selmecbányán. 1893-ban nevez

ték ki a Magyar Királyi Földtani Intézet geológusának.

Itt dolgozott 1900-ig, amikor tüdőbetegsége miatt ideiglenesen nyugdíjazták, de onnan, alig 39 éves korában bekövetkezett halála folytán, többé nem tért vissza. Öt éves földtani térképezése döntő részében a Temesi Bánság területén dolgozott. Földtani irodalmi munkásságának (tiz nyomtatásban megjelent dolgozata) fele erre a területre vonatkozik, de írt Szolnok–Doboka megye földtanáról is ismeretetőt.

Wanek Ferenc

Megjelent a FIRKA 2010/2011 – 5. száma

Fizika

- A hintázás fizikája – III.
- Fekete lyuk, fehér lyuk, fereg lyuk
- A levegő nedvessége és mérése
- Katedra: Le a demonstrációs műszerekkel projekt – I.
- Alfa-fizikusok versenye
- Kitűzött fizika feladatok, megoldott fizika feladatok
- Vetélkedő – V.

Kémia

- Érzéstelenítő és altatószerek, hatásuk a környezetre
- Mit tudunk a globális felmelegedésről?
- Látványosak, érdekesek, hasznosak – vegytani kísérletek
- Kitűzött kémia feladatok, megoldott kémia feladatok
- Híradó

Informatika

- Számítógépes grafika – XVI.
- Tények, érdekességek az informatika világából
- Érdekes informatika feladatok – XXXIV
- Honlapszemle, Számítástechnikai hírek

DIÁKRENDEZVÉNYEK

EMT Természetkutató Tábor

2011. július 9-15.

Remetei-sziklaszoros, Fehér megye

Szakfoglalkozások:

- *Fizika*: talajvizsgálat, atmoszféravizsgálat, játékos fizika kísérletek.
- *Kémia*: talaj és víz összetételének vizsgálata, mérése, a tábor környezetének ökológiai felmérése.
- *Földrajz-geológia*: ismerkedés a dinoszauruszok korának (sekély- és mélyvízi) tengeri üledékeivel; az akkori trópusi, kis mélységű tengerek mészvázis élőlények nyomát rögzítő mészkövekkel; a mészköveken utóbb kialakult felszíni és felszínalatti karsztfarmakkal (sziklaszoros, barlang), de a vidék turizmusföldrajzával is. Ezen keresztül pedig, a turizmusföldrajz fogalmával, jelentőségével.
- *Biológia*: növényi társulások, rovarok megfigyelése, meghatározása, gyűjtése, madárvilág megfigyelése.

Szabadidős programok:

- kirándulások, sportjátékok,
- közösségi játékok,
- szalonnasütés, tábortűz.

Általános és középiskolás diákok jelentkezését várjuk
2011. június 10-ig!

A helyek száma korlátozott!

A táborral kapcsolatban az EMT kolozsvári titkárságán
a következő elérhetőségeken lehet érdeklődni:
telefon: 0264-594042, 590825, 0744-783237,
e-mail: emt@emt.ro.

Magyar nyelvű szakelőadás-sorozat

Az évek óta megszervezett általános magyar műszaki terminológia előadássorozata keretében, az

EMT Számítástechnika Szakosztálya a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület közös szervezésében kerül sor 2011. május 20-án (pénteken) 17,00 órától

LAJTHA BALÁZS, BME Távközlési és Médiainformatikai Tanszék: *Android alapú szolgáltatások – felhasználói élmény és tervezés* című előadására az EMT kolozsvári székházának felszíni termében (1989. December 21. sugárút 116. szám)

Kérjük, részvételi szándékukat jelezzék az EMT titkárságán a 0264-594042 számon vagy az emt@emt.ro e-mailen.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

(folytatás az első oldalról)

OGÉT 2011

A konferencia megnyitóját követően, négy, nagyszerű plenáris előadás hangzott el: Dr. Váradi Károly (BME): Tervezési projektfeladatok a BME Gép és Termékfejlesztés Tanszékén; Dr. Popa-Müller Izolda (EMTE): A kúpogaskerek generálásának szimulálása; Dr. Stépán Gábor (BME): Számítógépes robotok: kiszolgálás a mennevezetről; Dr. Csizmadia Béla (GE): Fontos-e a magyar szakmai nyelv művelése?

A tudományos dolgozatokat a résztvevők hét témakörben mutatták be: 1. CAD – Számítógépes tervezés; 2. Általános gépészet; 3. Anyagtudomány és Technológia; 4. Járművek; 5. Minőségbiztosítás és Környezetvédelem; 6. Mechatronika és Finommechanika; 7. Fogaskerékhatások.

Meg kell említeni azt a tényt is, hogy a konferencia sikeréhez nagyon hozzájárult az EMT eddig kialakult kapcsolatrendszere, mely következtében a KAB (Kolozsvári Akadémiai Bizottság), BME, OE, VE, SzIE, KF, KME, AGIR (Romániai Mérnök Egyesület, Kolozsvári Fiók) társszervezői is a találkozóknak.

A rendezvény a szokásos diszvacsorával fejeződött be, mely keretében kiadták a nagyra becsült két FŐGÉPÉSZ DÍJAT, melyet olyan hazai és anyaországi szakemberiség kaphat, aki elősegítette az EMT működését, kapcsolatrendszerének fejlesztését és a magyar szakmai nyelv művelését. A XIX OGÉT alkalmával Dr. Popa-Müller Izolda (Sapientia EMTE) és Dr. Stépán Gábor (BME) kaptak főgépész díjat.

A konferencia sikeréhez hozzájárult az EMT titkárságának odaadó, több mint egy évtizedes tapasztalata és profi szervezése is.

Végezetül, nyugodt szívvel állapíthatjuk meg, hogy az EMT eddigi tevékenysége és az egyre nagyobb érdeklődéssel várt szakmai találkozók meggyőzték arról, hogy jó úton haladunk, még aktívabban kell folytatnunk eddigi tevékenységünket a legfőbb cél, a magyar szakmai nyelv ápolása és a kapcsolatleremtés érdekében.

Dr. Csibi Vencel-József

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Horváth Erika, Pap Tünde
Pap Zsuzsa, Prokop Zoltán
Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút
(Magyar u.) 116. sz.
Postacím: 400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.
Tel./fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237
E-mail: emt@emt.ro
Honlap: http://www.emt.ro

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
O.P. 1, C.P. 140